Y fersiwn ddiwygiedig o God Ansawdd Addysg Uwch y DU

UKSCQA/02

Mawrth 2018

UKSCQA
UK Standing Committee for Quality Assessment

QAA

Mae'r pwyllgor UKSCQA yn darparu goruchwyliaeth dan arweiniad y sector ar y trefniadau asesu ansawdd hynny ym maes addysg uwch sy'n parhau i gael eu rhannu drwy'r DU gyfan. Tynnir nifer o aelodau'r pwyllgor o brifysgolion a cholegau a gyllidir yn gyhoeddus, ac o'r darparwyr hynny sydd wedi'u dynodi gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg yn Lloegr i bwrpasau cymorth ariannol i'w myfyrwyr. Cynrychiolir buddiannau'r myfyrwyr gan Undeb Cenedlaethol y Myfyrwyr a gan aelodau unigol sy'n fyfyrwyr. Tynnir ei aelodaeth hefyd o'r pedwar corff sy'n cyllido ac yn rheoleiddio addysg uwch yn y DU, ac o gyrff eraill yn y sector, a phartneriaid rheoleiddio: www.ukscqa.org.uk.

Mae QAA yn cydlynu'r gwaith o adolygu Cod Ansawdd y DU ar ran UKSCQA. Cynhelir yr adolygiad ar ran holl aelodau UKSCQA, sy'n cynnwys y pedwar corff cyllido addysg uwch yn y DU:: DfENI, HEFCE, CCAUC a SFC. Ar 1 Ebrill 2018, bydd cyfrifoldebau HEFCE fel aelod UKSCQA yn cael eu trosglwyddo i'r Swyddfa Myfyrwyr yn Lloegr.

Fersiynau mewn ffurf arall

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg. Gallwch lawrlwytho'r ddau fersiwn o wefan UKSCQA (www.ukscqa.org.uk) ac o wefan QAA (www.qaa.ac.uk). I ddarllenwyr nad ydynt yn gallu cysylltu â'r we, mae'r cyhoeddiad hefyd ar gael ar CD neu mewn print mawr gan HEFCE, sy'n gweithredu swyddfa ar ran UKSCQA. Gallwch ofyn am fersiynau mewn ffurf arall drwy ffonio 0117 931 7305 neu drwy anfon e-bost at customerservices@hefce.ac.uk

Y fersiwn ddiwygiedig o God Ansawdd Addysg Uwch y DU

Datblygwyd y fersiwn ddiwygiedig o God Ansawdd Addysg Uwch y DU gan yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd Addysg Uwch (QAA) ar ran y Pwyllgor Sefydlog Asesu Ansawdd i'r DU [UK Standing Committee for Quality Assessment] (UKSCQA), mewn ymgynghoriad â'r sector addysg uwch.

Mae'r fersiwn ddiwygiedig o God Ansawdd Addysg Uwch y DU (y Cod) yn sicrhau y bydd y Cod yn parhau i gyflawni ei rôl fel gwarantwr ansawdd yn addysg uwch y DU, gan ddiogelu buddiannau'r myfyrwyr a'r cyhoedd, a hyrwyddo enw da addysg uwch y DU am fod ymysg y gorau yn y byd. Erbyn hyn, mae'r Cod yn barod ar gyfer y dyfodol, yn hygyrch, ac yn wirioneddol berthnasol i'r DU gyfan. Mae UKSCQA a QAA wedi ystyried adborth gan fyfyrwyr a darparwyr yn ofalus, ac maent yn cyflwyno Cod Ansawdd erbyn hyn sy'n addas i'w bwrpas mewn tirlun rheoleiddio sy'n datblygu drwy'r amser, ac sy'n hygyrch i'r sector amrywiol i gyd a'i randdeiliaid ehangach.

Mae'r Cod yn parhau i ddisgrifio'r egwyddorion sylfaenol y dylid glynu atynt i sicrhau ansawdd addysg uwch ar draws y DU, er bod y cyd-destunau'n newid yng ngwledydd y DU. Mae'r rhain yn cynnwys egwyddorion megis pwysleisio rôl y darparwyr yn y gwaith o sicrhau ansawdd y cyfleoedd dysgu y maent yn eu cynnig i'w myfyrwyr, cefnogi ymgysylltiad y myfyrwyr, a sicrhau y defnyddir pwyntiau cyfeirio allanol er mwyn sicrhau cywirdeb y dyfarniadau ac ansawdd y ddarpariaeth.

Mae'r Cod yn ymgorffori'r agwedd gyd-reoleiddio sy'n tanategu addysg uwch y DU. Mae'r cyfraniad gan y sector addysg uwch wedi bod yn hynod o werthfawr wrth ddrafftio'r Disgwyliadau newydd a'r arferion newydd, ac mae UKSCQA a QAA oll yn edrych ymlaen at gydweithio'n agos â myfyrwyr a darparwyr yng ngham nesaf y broses adolygu. Gobeithio y bydd fersiwn ddiwygiedig y Cod yn annog nifer fawr o'r gweithwyr academaidd, y myfyrwyr a'r rhanddeiliaid eraill i ymgysylltu'n agosach ag o.

Strwythur y Cod

Mae’r Cod Ansawdd diwygiedig wedi’i seilio ar dair elfen sydd, gyda’i gilydd, yn darparu pwynt cyfeirio ar gyfer sicrhau ansawdd yn effeithiol:

1. **Disgwyliadau** sy’n nodi’n glir ac yn gryno beth yw’r canlyniadau y dylai darparwyr eu sicrhau wrth osod a chynnal safonau eu dyfarniadau, ac wrth reoli ansawdd eu darpariaeth.
2. **Arferion** sy’n ffyrdd effeithiol o weithio, sy’n tanategu’r gwaith o sicrhau’r disgwyliadau, ac a fydd yn sicrhau canlyniadau positif i’r myfyrwyr. Mae’r rhain yn cynnwys:
    a. **Arferion craidd** y mae’n rhaid i holl ddarparwyr addysg uwch y DU eu dangos yn eu gwaith i sicrhau eu safonau a’u hansawdd;
    b. **Arferion cyffredin** y bydd darparwyr yn eu gweithredu yn unol â’u cenadaethau, eu cyd-destunau rheoleiddiol ac anghenion eu myfyrwyr. Mae’r rhain yn arferion cyffredin i danategu gwaith yr holl ddarparwyr yn y DU i sicrhau a gwella ansawdd, ond nad ydynt yn ofynion rheoleiddiol i ddarparwyr yn Lloegr.
3. **Cyngor ac arweiniad** a fydd yn helpu darparwyr sefydledig a darparwyr newydd fel ei gilydd i ddatblygu a chynnal arferion effeithiol i sicrhau ansawdd.

Cod Ansawdd y DU

Y disgwyliadau o ran safonau		Y disgwyliadau o ran ansawdd	
Mae safonau academaidd y cyrsiau’n bodloni gofynion y fframwaith cymwysterau cenedlaethol perthnasol. Mae gwerth y cymwysterau a ddyfernir ac a roddir i’r myfyrwyr pan fyddent yn cymhwyso a thros amser yn cyfateb â’r safonau a gydnabyddir gan y sector.		Mae’r cyrsiau wedi’u llunio’n dda, ac maent yn rhoi profiad academaidd o safon uchel i’r myfyrwyr i gyd, ac yn caniatáu i gyflawniad y myfyriwr gael ei asesu mewn ffordd ddibynadwy. O’r cam derbyn hyd y graddio, mae’r myfyrwyr i gyd yn derbyn y gefnogaeth y maent ei hangen i lwyddo ym maes addysg uwch ac i elwa o’r addysg uwch.	
Yr arferion craidd	**Yr arferion cyffredin**	**Yr arferion craidd**	**Yr arferion cyffredin**
Mae’r darparwr yn sicrhau bod y safonau trothwy ar gyfer ei gymwysterau’n gyson â’r fframweithiau cymwysterau cenedlaethol sy’n berthnasol iddynt. Mae’r darparwr yn sicrhau bod y myfyrwyr y dyfernir cymwysterau iddynt yn cael y cyfle i gyrraedd safonau sy’n uwch na’r lefel trothwy sy’n cymharu’n rhesymol â’r rheiny a gyflawnir gan fyfyrwyr darparwyr eraill yn y DU. Lle mae’r darparwr yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau eraill, mae ganddo drefniadau effeithiol i sicrhau bod safonau ei ddyfarniadau’n sicr ac yn ddibynadwy, lle bynnag neu sut bynnag y darperir y cyrsiau neu pwy bynnag sy’n eu darparu. Mae’r darparwr yn defnyddio arbenigedd allanol, ac yn defnyddio prosesau ar gyfer asesu a dosbarthu sy’n ddibynadwy, yn deg ac yn eglur.	Mae’r darparwr yn adolygu ei arferion craidd sy’n ymwneud â safonau’n rheolaidd, ac mae’n defnyddio’r canlyniadau i ysgogi datblygiad a gwelliant.	Mae gan y darparwr system dderbyn sy’n deg, yn ddibynadwy ac yn gynhwysol. Mae’r darparwr yn llunio a/neu’n darparu cyrsiau o safon uchel. Mae gan y darparwr ddigon o staff sydd â’r cymwysterau a’r sgiliau priodol i ddarparu profiad academaidd o safon uchel. Mae gan y darparwr gyfleusterau, adnoddau dysgu a gwasanaethau cefnogi myfyrwyr sy’n briodol ac yn ddigonol i ddarparu profiad academaidd o safon uchel. Mae’r darparwr yn cymryd camau i gynnwys ei fyfyrwyr, yn unigol ac ar y cyd, yn y prosesau o sicrhau a gwella ansawdd eu profiad addysgol. Mae gan y darparwr weithdrefnau teg ac eglur sydd ar gael i’r myfyrwyr i gyd, ar gyfer ymdrin â chwynion ac apeliadau. Lle mae’r darparwr yn cynnig graddau ymchwil, mae’n eu darparu mewn amgylcheddau ymchwil sy’n addas ac yn gefnogol. Lle mae’r darparwr yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau eraill, mae ganddo drefniadau effeithiol i sicrhau bod y profiad academaidd o safon uchel, lle bynnag neu sut bynnag y darperir y cyrsiau neu pwy bynnag sy’n eu darparu. Mae’r darparwr yn cefnogi ei fyfyrwyr i gyd i gael canlyniadau llwyddiannus ar lefelau academaidd a phroffesiynol.	Mae’r darparwr yn adolygu ei arferion craidd sy’n ymwneud ag ansawdd yn rheolaidd, ac mae’n defnyddio’r canlyniadau i ysgogi datblygiad a gwelliant. Mae dulliau’r darparwr o reoli ansawdd yn cynnwys defnyddio arbenigedd allanol. Mae’r darparwr yn cynnwys ei fyfyrwyr, yn unigol ac ar y cyd, yn y prosesau o ddatblygu, sicrhau a gwella ansawdd eu profiad addysgol.

Sut bydd y Cod yn cael ei ddefnyddio

Bydd darparwyr addysg uwch y DU yn defnyddio'r Cod i wneud yn siŵr eu bod yn cyflawni'r canlyniadau a ddisgwylir ganddynt. Mae'r Cod yn cyflwyno cyfres o bwyntiau cyfeirio er mwyn helpu darparwyr i gynnig profiad academaidd o safon uchel i'w myfyrwyr, ac i'w cefnogi gyda chyrsiau a luniwyd yn dda i ennill y cymwysterau a fydd yn eu helpu i gyflawni eu dyheadau gyrfaol hirdymor. Dylai darparwyr ddefnyddio'r Cod yn unol â'u cenhadaeth addysgol, a'r trefniadau ansawdd cenedlaethol a'r gofynion rheoleiddiol sy'n berthnasol iddynt. Dylai myfyrwyr addysg uwch a'u cynrychiolwyr ddefnyddio'r Cod fel man cychwyn i ymgysylltu â'u darparwr ynghylch ansawdd eu haddysg, ac i ba raddau y mae'r canlyniadau a ddisgwylir wedi'u cyflawni.

Bydd cyrff cyllido a rheoleiddio'r DU, mewn cydweithrediad â'r Asiantaeth Sicrhau Ansawdd Addysg Uwch, yn defnyddio'r Cod fel sail ar gyfer asesu ansawdd y ddarpariaeth addysg uwch yn unol â'u cyfrifoldebau statudol. Gan mai cyfrifoldeb y gweinyddiaethau datganoledig yw rheoli addysg uwch, mae'r union drefniadau cenedlaethol ar gyfer asesu ansawdd yn gwahaniaethu o un wlad i'r llall, gan gynnwys manylion ynglŷn â sut y defnyddir rhannau o'r Cod i oruchwylio ac adolygu addysg uwch yn allanol. Gwneir hyn o fewn cyd-destun dull trosfwaol i'r DU gyfan.

Mae trefniadau pontio ar gyfer symud i'r Cod Ansawdd newydd fel pwynt cyfeirio ar gyfer adolygiadau asesu ansawdd yn gwahaniaethu o un wlad i'r llall o fewn y DU. Bydd gofyn i'r darparwyr hynny sy'n cael eu hadolygu yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon gyfeirio at y Cod presennol yn rhan o'r dull adolygu sydd ar waith hyd fis Awst 2019, a bydd gofyn yr un peth gan ddarparwyr amgen yn Lloegr sy'n cael eu monitro'n flynyddol, neu sy'n gwneud gweithgareddau eraill yn ymwneud ag adolygu. Dylai darparwyr yn yr Alban sydd ag ymweliad wedi'i drefnu rhwng Awst a Rhagfyr 2019 ar gyfer yr Adolygiad Sefydliadol i Sicrhau Gwelliant drafod y trefniadau manwl ar gyfer gwneud cyfeiriadau at y Cod gyda QAA yr Alban. Hefyd, bydd yr Ymweliadau Adolygu Ansawdd sy'n digwydd yn Lloegr yn cyfeirio at y Cod presennol, hyd fis Mehefin 2018. Mae'r Disgwyliadau newydd a'r arferion newydd sydd yn y Cod yn tanategu'r gofynion o ran safonau ac ansawdd y bydd gofyn i bob darparwr newydd eu bodloni er mwyn llwyddo i gael eu cofrestru gan y Swyddfa Myfyrwyr.

Y camau nesaf:

Bydd UKSCQA yn cynnal ymgynghoriad cynhwysfawr, wedi'i gydlynu gan QAA, ar y themâu a fydd wedi'u cynnwys yn rhan 'cyngor ac arweiniad' y Cod Ansawdd diwygiedig. Y bwriad yw cynnal y digwyddiadau ymgynghori ym mis Mai 2018 ymhob un o bedair gwlad y DU. Mae manylion ynglŷn â sut i gofrestru ar gyfer y digwyddiadau yma ar wefannau QAA ac UKSCQA.

Atodiad

Rhestr termau

Diffiniwyd y termau isod i bwrpas ac yng nghyd-destun sicrhau ansawdd ym maes addysg uwch y DU, ac mae'r diffiniadau a roddwyd yn berthnasol drwy'r Cod Ansawdd i gyd. Bydd rhagor o wybodaeth i ategu'r diffiniadau a roddwyd yma yn y cyngor a'r arweiniad a fydd yn tanategu'r Cod. Nodwch os gwelwch yn dda ei bod hi'n bosibl y gallai'r termau isod gael eu diffinio'n wahanol mewn cyd-destunau eraill (yn y maes addysg uwch a thu hwnt) a gan wahanol rhanddeiliaid (er enghraifft, cyrff rheoleiddio, myfyrwyr, darparwyr unigol).

Y myfyrwyr i gyd – mae hyn yn cyfeirio at y myfyrwyr i gyd, beth bynnag fo'u cefndir neu unrhyw nodweddion gwarchodedig sydd ganddynt, sy'n astudio ar unrhyw lefel neu drwy unrhyw ddull (e.e. israddedig neu ôl-raddedig, llawn amser neu ran amser; p'un a ydynt yn fyfyrwyr dysgu o bell, seiliedig ar waith neu ar y campws; neu'n brentisiaid addysg uwch).

Profiad academaidd – mae'r term yma'n cwmpasu profiad y myfyrwyr o astudio ar eu cyrsiau, a'u profiad o unrhyw beth arall y mae'r darparwr yn eu cynnig iddynt, megis adnoddau, cymorth, cyfleusterau a chyfleoedd, i gefnogi'r myfyrwyr gyda'u dysgu.

Arferion craidd – yr arferion sy'n ofynnol gan bob un o'r awdurdodaethau sy'n rheoleiddio addysg uwch y DU.

Arferion cyffredin – yr arferion sy'n tanategu'n gyffredinol waith yr holl ddarparwyr yn y DU i sicrhau a gwella ansawdd, ond nad ydynt yn ofynion rheoleiddiol i ddarparwyr yn Lloegr.

Safon uchel – mae 'safon uchel' wedi'i ddiffinio fel y safon sy'n gallu arwain yn gyson at ganlyniadau positif, dibynadwy a chydnabyddedig i'r myfyrwyr. Safon uchel yw'r lefel isaf y disgwylir i bob darparwr addysg uwch y DU ei chyrraedd.

Dros amser – mae'r term 'dros amser' yn cyfeirio at y ffaith fod angen i'r cyflawniadau a gynrychiolir gan gymhwyster fod yn gymaradwy gyda chyflawniadau graddedigion yn y gorffennol neu yn y dyfodol sydd â'r un cymhwyster.

Partneriaeth – yn ymwneud â'r holl drefniadau lle mae darparwr yn gweithio gydag eraill i lunio a/neu i ddarparu cyrsiau a/neu i ddyfarnu cymwysterau. Gall y rhain gynnwys trefniadau dilysu ac is-gontractio (neu etholfreinio), trefniadau dysgu seiliedig ar waith a chydweithrediadau â chyflogwyr (gan gynnwys y rheiny i ddarparu prentisiaethau), trefniadau addysg drawswladol, a phartneriaethau a chydweithrediadau rhyngwladol. Bydd y prosesau y bydd angen i ddarparwyr eu dilyn er mwyn sicrhau safon uchel yn amrywio'n sylweddol yn dibynnu ar y math penodol o bartneriaeth a'r risgiau perthnasol.

Gwerth – mae'r term 'gwerth' yn cyfeirio at hygrededd a statws da'r cymwysterau, a pha mor ddibynadwy y maent yn adlewyrchu a chofnodi'n gyson y cyflawniad academaidd.

Gwelliant – y broses y mae darparwyr addysg uwch yn ei defnyddio i wella ansawdd y ddarpariaeth yn systematig a'r ffyrdd y mae dysgu'r myfyrwyr yn cael ei gefnogi.